

Prijsexplosie grondstoffen drijft bandenprijzen op

Natuurrubber en synthetisch rubber zijn twee belangrijke grondstoffen voor banden. De prijs van natuurrubber neemt de laatste maanden explosief toe, synthetisch rubber wordt duurder onder invloed van de hoge olieprijs. Een logisch gevolg is dat de bandenprijzen een stijgende tendens vertonen. De verwachting luidt dat de bandenprijzen de komende tijd alleen maar verder zullen stijgen.

De inkoopprijs van een personenwagenband bestaat voor circa 33 procent uit de kosten van de in de band verwerkte grondstoffen. Bij truckbanden bedraagt dit percentage zelfs ruim 50 procent. Volgens een publicatie van de Deutsche Bank zijn de grondstofkosten voor de bandenproductie in 2010 met ongeveer vijftien procent gestegen, een toename die voor het overgrote deel is veroorzaakt door de forse prijsstijging van natuurrubber. Het Bundesverband Reifenhandel und Vulkaniseur-Handwerk BRV, de Duitse zusterorganisatie van Vereniging VACO, sluit prijsstijgingen van banden tot wel 25 procent niet uit.

Natuurrubber

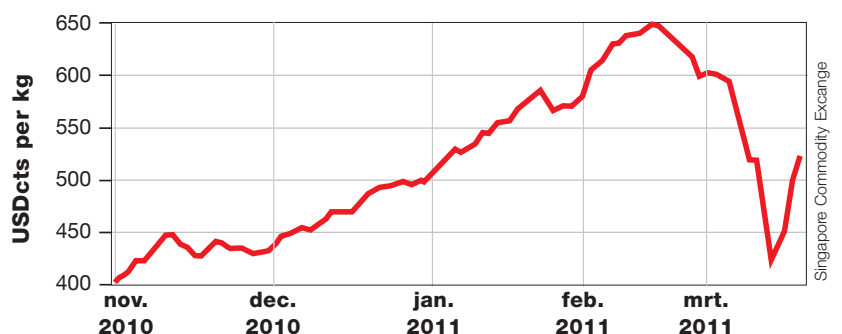
Natuurrubber kostte in oktober vorig jaar nog circa vier dollar per kilo. Rond de jaarwisseling was dit geste-

gen naar vijf dollar, eind februari was de 'horde' van zes dollar per kilo al genomen. De financiële dienstverlener Bloomberg voorspelde recent dat de prijs in december dit jaar mogelijk wel \$ 7,40 per kilo kan bedragen. Begin maart daalde de prijs echter weer naar ruim \$ 5 per kilo. De prijzen stijgen op basis van een welbekende economische wet: er is veel meer vraag dan aanbod.

Azië

Verreweg het meeste natuurrubber komt uit Azië. De ANRPC (Association of Natural Rubber Producing Countries)

Wereldmarktprijzen rubber per dag





omvat elf Aziatische landen die samen goed zijn voor meer dan 92% van de wereldproductie van natuurrubber.

Thailand, Indonesië en Maleisië behoren tot de belangrijkste producenten. De prijsstijgingen van natuurrubber hebben diverse oorzaken. De productie heeft te lijden onder overstromingen die de afgelopen maanden plantages in zuidoost Azië hebben getroffen.

Daarnaast is er een gebrek aan rubberbomen die latex, de grondstof voor natuurrubber, leveren. Tien jaar geleden was de rubberprijs erg laag (rond de 50 dollarcent per kilo). Dat was voor rubberboeren in onder meer Maleisië het sein om zich te concentreren op de verkoop van hout van de rubberboom.

De rubberboom

Rubberbomen kunnen snel groeien en het hout van de boom is van een dusdanige kwaliteit dat dit een zeer geschikt materiaal is voor de productie van onder meer betaalbare meubels. Latex werd daarmee een bijproduct. Het aanvullen van een stuk grond met rubberbomen voor de productie van

natuurrubber is een zaak van lange adem. Circa zeven jaar nadat een rubberboom is gepland, begint de boom latex te leveren. Drie tot vier jaar later is de oogst per boom maximaal, op dat moment is de rubberboom dus al tien jaar oud.

Naast de problemen aan de aanbodzijde, kampt de wereldhandel met een stijgende vraag van natuurrubber uit vooral Azië (China, India). Natuurrubber wordt met name in de bandenindustrie toegepast. Vorig jaar werden in China al 18 miljoen voertuigen verkocht, de

verwachting is dat de verkoop van personenauto's dit jaar met tien tot vijftien procent zal stijgen.

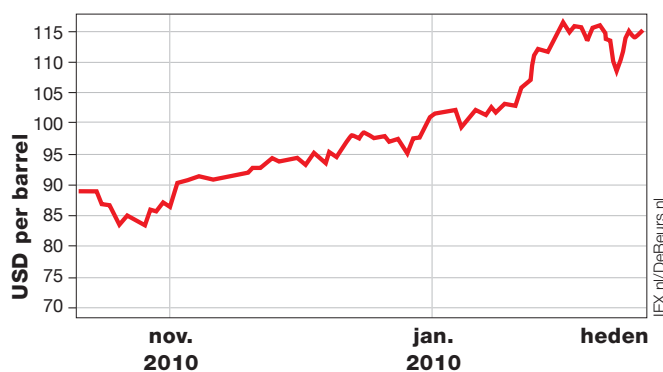
Bandenfabrikanten zien de gevolgen niet alleen in het prijsniveau van natuurrubber, maar ook in hun voorraadpeil. Volgens Goldman Sachs bevindt de voorraad natuurrubber zich op dit moment op een niveau dat in meer dan tien jaar niet zo laag is geweest.

Synthetisch rubber

Aardolie is de grondstof voor de productie van synthetisch rubber. De prijs

Wereldmarktprijzen ruwe olie per dag

London Brent Oil



IEX.nl/DeBeurs.nl



van synthetisch rubber stijgt dus mee met de oplopende olieprijsen. Half januari kostte een vat Brent olie bijna 98 dollar. Onder invloed van de politieke spanningen in Afrika (onder meer olieproducent Libië en rubberproducent Ivoorkust) en het Midden Oosten (onder meer Bahrein, in mindere mate ook in olie-grootmacht Saudi-Arabië) groeit de angst dat de toevoer van ruwe olie wordt verstoord. Dat heeft invloed op de prijs; eind februari kostte een vat Brent olie iets meer dan 110 dollar.

OPEC

Ook de genoemde prijs van 98 dollar is flink meer dan de gemiddelde prijs in 2010, die volgens Maarten Leen 80 dollar bedroeg. Leen is hoofd van het Business Cycle and Forecasting / Economics Department van ING Commercial Banking. "De OPEC heeft aangegeven dat zij een olieprijs in de orde van grootte van 80 tot 85 dollar 'redelijk' vindt. Een hoge olieprijs die het herstel van de wereldeconomie in gevaar zou kunnen brengen, is ook niet in het belang van de OPEC-landen." Niettemin ging Leen er nog voor het uitbreken van de volksofstand in Tunesië van uit dat de olieprijs dit jaar gemiddeld hoger zal uitkomen dan vorig jaar. "Het herstel van de ontwikkelde economieën

zal de mogelijke afzwakking van de Chinese economie naar verwachting meer dan compenseren."

Stijgende prijzen truckbanden

"Vorig jaar zijn de prijzen van truckbanden met acht tot tien procent toegenomen", aldus Ed van Proosdij, PR & Event Manager bij Goodyear Dunlop Tires Nederland. "De stijging van de rubberprijzen is nog niet helemaal doorberekend. Zoals het er nu voorstaat, zijn wij genoodzaakt om de bandenprijzen verder aan te passen." Het prijskaartje van truckbanden zal relatief meer stijgen dan van personenauto-bandens. Van Proosdij: "In truckbanden wordt immers procentueel meer natuur-rubber toegepast."

Bandenvernieuwing

Van Proosdij constateert een toenemende belangstelling voor bandenvernieuwing. "Vernieuwing wordt steeds belangrijker, niet alleen vanwege de positieve invloed op de kilometerkostprijs maar ook uit het oogpunt van het milieu. Goodyear Dunlop speelt hier op in door onze productiecapaciteit op dit gebied uit te breiden. Overigens wil ik benadrukken dat vernieuwen alleen mogelijk is op basis van een kwalitatief goed

GRONDSTOFFEN VAN EEN BAND

Nico Gevers, onderzoeker bij Apollo Vredestein, vatte voor VACO Nieuws de belangrijkste grondstoffen van een band inclusief hun functies samen.

| Grondstof | Eigenschappen |
|---|---|
| Natuurrubber en synthetische rubbers , zoals butadiëenrubber, styreen-butadiëenrubber en halobutylerubber. | Bepalen in belangrijke mate eigenschappen zoals slijtvastheid, de rolweerstand en de eigenschappen op verschillende wegcondities (droog, nat, sneeuw, ijs). |
| De vulstoffen roet en silica behoren tot de bekendste toeslagstoffen. | Vulstoffen geven het rubbermengsel sterkte en stijfheid. Bekende voordelen van silica ten opzichte van roet zijn dat het de eigenschappen op een nat wegdek verbetert en de rolweerstand verlaagt. |
| Een band bevat daarnaast ook weekmakers . Daarvoor worden zogenaamde safe oils gebruikt (niet kankerverwekkend). | Weekmakers zoals MES (mild extraction solvent) en TDAE (treated distillate aromatic extract) dragen bij aan de verwerkbaarheid van het rubbermengsel bij de bandenproductie. Daarnaast worden weekmakers ook ingezet om de hardheid en stijfheid van het rubbermengsel aan te passen. |
| Antidegradanten (TMQ, PPD's, waxes) | Dit zijn toevoegingen die de aantasting van het rubber door hoge temperatuur en zuurstof en ozon in de buitenlucht tegengaan. |
| Voor het vulkanisatieproces wordt zwavel aan het mengsel toegevoegd, evenals procesversnellers en procesactivatoren . | Door een band tijdens het productieproces te vulkaniseren, wordt het rubbermengsel elastisch in plaats van plastisch en krijgt het de gewenste eigenschappen. |
| Buiten het rubbermengsel bevat een band staaldraad en kunststoffen . Om een goede hechting met het rubber te garanderen, worden speciale hechtingsmiddelen toegevoegd. | Staaldraad wordt toegepast in de hiel van de band, met als doel een luchtdichte en stevige aansluiting op de velg en in de gordels. Het karkas is opgebouwd uit polyester of rayon, ingebed in rubber. Nylon wordt toegepast om de gordellaag extra te versterken. |

karkas. Dat is een belangrijk aandachtspunt bij de aanschaf van een truckband." Van Proosdij merkt tegelijkertijd een groeiende aandacht voor bandenmanagement. "Samen met de klant richten wij ons op het zo efficiënt mogelijk omgaan met de banden. Denk aan de juiste bandenspanning, maar ook aan de toepassing van de juiste

band op de juiste plek. Wij doen er veel aan om de kilometerkostprijs in de hand te houden."

Samenstelling band

Zoals vermeld, zijn natuurrubber en synthetisch rubber de twee belangrijkste materialen in een band. Onderzoekers van bandenfabrikanten

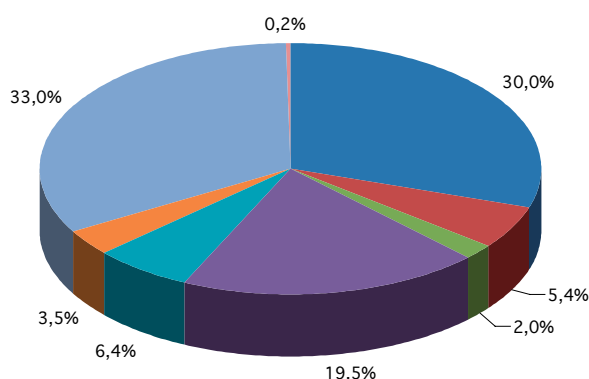
werken aan oplossingen om minder afhankelijk te worden van deze materialen. Bridgestone maakte bijvoorbeeld bekend dat de onderneming streeft naar een reductie van het rubbergebruik met 50 procent in de komende tien jaar, zonder dat dit nadelige gevolgen heeft voor de kwaliteit en de eigenschappen van de banden. ●

De samenstelling van een band

Samenstelling truckband (62 kg)

| | kg | % |
|--------------------|-------|--------|
| natuurrubber | 18,8 | 30,0% |
| synthetisch rubber | 3,4 | 5,4% |
| butyl rubber | 1,23 | 2,0% |
| vulstoffen | 12,2 | 19,5% |
| chemicalien | 4 | 6,4% |
| olie | 2,2 | 3,5% |
| staaldraad | 20,7 | 33,0% |
| koordmateriaal | 0,12 | 0,2% |
| | 62,65 | 100,0% |

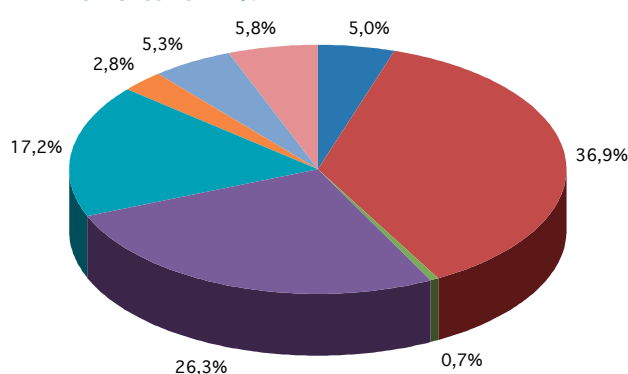
Samenstelling truckband in %



Samenstelling personenwagenband zomer (8,5 kg)

| | kg | % |
|--------------------|------|--------|
| natuurrubber | 0,43 | 5,0% |
| synthetisch rubber | 3,14 | 36,9% |
| butyl rubber | 0,06 | 0,7% |
| vulstoffen | 2,24 | 26,3% |
| chemicalien | 1,46 | 17,2% |
| olie | 0,24 | 2,8% |
| staaldraad | 0,45 | 5,3% |
| koordmateriaal | 0,49 | 5,8% |
| | 8,50 | 100,0% |

Samenstelling personenwagen zomerband in %



Samenstelling personenwagenband winter (8,5 kg)

| | kg | % |
|--------------------|------|--------|
| natuurrubber | 1,57 | 18,5% |
| synthetisch rubber | 1,99 | 23,4% |
| butyl rubber | 0,06 | 0,7% |
| vulstoffen | 2,24 | 26,3% |
| chemicalien | 1,23 | 14,5% |
| olie | 0,47 | 5,5% |
| staaldraad | 0,45 | 5,3% |
| koordmateriaal | 0,49 | 5,8% |
| | 8,50 | 100,0% |

Samenstelling personenwagen winterband in %

